

פירוש הרמב"ם לאבות

מושב ליצים (ג, ג)

הרב יצחק שילת

מסכת אבות ג, ג

רבי חנניא בן תרדיון אומר, שנים שיושבין ואין ביניהן דברי תורה, הרי זה מושב לציסח, שנאמר (תהלים א), "ובמושב לציסח לא ישב".

אבל שנים שיושבין ויש ביניהם דברי תורה, שכינה שרויה ביניהם, שנאמר (מלאכי ג), "אז נדברו יראי יי איש אל רעהו ויקשב יי וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי יי ולחושבי שמו".

אין לי אלא שנים. מנין שאפלו אחד שיושב ועוסק בתורה, שהקדוש ברוך הוא קובע לו שכר, שנאמר (איכה ג), ישב בדד וידם כי נטל עליו.

פירוש המשנה לרמב"ם אבות ג, ג

ראייתו על שמושב לציסח יקרא כל מושב שלא ידברו בו דברי תורה, מסוף הפסוק אשר אמר "כי אם בתורת ה' וגו'" (תהלים א, ב), כאילו אמר שמפני שהיה חפצו בתורת ה', לא ישב במושב לציסח אשר אין בו תורת ה'.

ופירוש וידום - מן הדבור הנסתר מקול דממה דקה, וממנו פירש התרגום "וידום אהרן" (ויקרא י, ג) "ושתיק אהרן". וראייתו שהוא כמי שקיים כל התורה כולה, מאמרו "כי נטל עליו", כאלו נתינת התורה כולה היתה בעבורו לבד: